

PRACOWNIK RODOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRZEMUMERATY:
W Lwowie miesięcznie 105 Mk., z dostawą do domu 115 Mk., na prowincję 120 Mk., w granicy 130 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia małosłowne (wzrostki) w 1 wierszu nonparel 6 Mk., „Nadzwyczajne i Nekrologi” 15 Mk., na 1 kolumnie 30 Mk., przed kolumną 30 Mk., po stronie i komuśkate 30 Mk., Długie ogłoszenia za słowo 3 Mk.
Ogłoszenia samojasowe (poza lwowski) w 1 wierszu nonparel 6 Mk., Nadzwyczajne i nekrologi 15 Mk., na 1 kolumnie 30 Mk., przed kolumną 30 Mk., po stronie i komuśkate 30 Mk., Długie ogłoszenia za słowo 3 Mk.
Paski na kolumnach tekstowych po czasie „Nadzwyczajne”.
Ogłoszenia na niedzielę i święta = 50 proc. drożej. (Numery Dziennika Lud. są antydat.)
Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. - Tel. nr. 24.
Cena pojedynczego egzemplarza 3 Mkp.
Celem ogłoszenia w Polsk.

NAKŁ.: LUD. SPÓŁOZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSNER

Niemcy żądają całego G. Śląska!

Okupacja części Niemiec.

Spoleczeństwo nasze zdaje się niedoceniać wypadków szczytów ostatnio na zachodnim pograniczu Niemiec, a tak usilnie związanych przez politykę i dyplomację niemiecką, jak i częścią opinii w zachodniej Europie z kwestją państwową przynależności Górnego Śląska.

W czasie wojny światowej militarystyczny opanowanie niemieckie zniszczył najbogatszą, najbardziej przemysłową część Francji i słusznym jest żądanie, aby ci, którzy dokonali dzieła zniszczenia, dziś spełnili obowiązek odbudowy. — Istnieje musi pewna sprawiedliwość dziejowa daleka od miściwości, ale też nie pozwalająca, aby zbrodnie pozostały bezkarno.

O te odszkodowania zaognił się konflikt między Francją, przede wszystkim a Niemcami, który przybrał ostatnio formę okupacji zachodnich, nadreńskich terenów niemieckich. Do okupacji tej przyszło, bo fałszywie sprawę odszkodowań ujęto w pokoju wersalskim, a dyplomacja niemiecka usiłowała uzależnić możliwość wypłaty odszkodowania od pozostawienia Niemcom Górnego Śląska, aby pracą polskiego górnika z tego kraju mogli wywiązać się z przyjętych zresztą zobowiązań. Ta gra niemiecka o Górny Śląsk jest tak zdecydowana, że bez opóźnienia z ich strony dokonywana jest okupacja przez wojska francuskie i belgijskie siłami niemieckich, a ta rezygnacja niemiecka ma być dowodem, że istotnie bez G. Śląska odbudowę zniszczonej części Francji nie może być mowy, choćby represje przybrały jeszcze dotkliwsze formy.

I ta taktyka dyplomacji niemieckiej zaczęła zdobywać na zachodzie „serca” sfer finansowych i... komunizujących.

Zapewne konflikt ten przyjmie inne kształty, gdy sprawa Śląska będzie definitywnie i w myśl wyników plebiscytu rozstrzygnięta, dziś jednak nie wolno nie doceniać niebezpieczeństwa, jakie z sobą niesie forma odszkodowań i wymuszenie ich drogą represji.

Niemieccy socjaliści niezawisli, którzy w sprawie G. Śląska nie wahali się stwierdzić, że wynik plebiscytu zdecydował o przynależności przemysłowej części tego kraju do Polski, wygłosił też słuszną koncepcję, że robotnik niemiecki powinien też odbudować zniszczoną część Francji.

Jeżeli pokój w Europie ma być trwałym, nie może być budowany na nienawiści i upokorzeniu, dlatego odbudowa czy odszkodowanie nie może być dyktatem zwycięzcy, ale próbą porozumienia wśród narodów do niedawna prowadzonych na rzeź.

Projekt niemieckich soc. niezawisłych spotkał się z życzliwym przyjęciem partii soc. we Francji i gdy partie robotnicze, a więc w tej sprawie może najwięcej zainteresowane umiejają znaleźć drogę, aby ominąć zaogniony konflikt, to zbędną jest okupacja, jak zbrodniczym jest plan pozostawienia polskiego robotnika G. Śląska w niewoli kapitału pruskiego, aby jego

Masowe Zgromadzenie klasy pracującej Lwowa

odbedzie się

W niedzielę o godz. 10-tej przedpołudniem w podwórzu ratusza jako demonstracyjny protest przeciwko prowokującym klasę pracującą lokautom i próbom ukrócenia praw klasy pracującej.

Ratyfikacja traktatu pokojowego.

WARSZAWA, 8. 4. (Pat.) Na dzisiejszym posiedzeniu rady minist. w obecności członków polskiej delegacji pokojowej przewodniczący jej podsekretarz stanu Dąbski zdawał sprawę z przebiegu pertraktacji pokojowych w Rydze, podsekretarz zaś stanu Strasburger udzielał wyjaśnień odnośnie do postanowień ekonomicznych traktatu. Rada minist. traktat aprobowala i uchwalała przedłożyć go do ratyfikowania Sejmowi ustawodawczemu. Prezydent min. imieniem rządu złożył następnie podziękowanie de-

legacyi podkreślając mozolną i trudną pracę członków około dzieła pokoju przez społeczeństwo z utęsknieniem oczekiwanego podnosząc zarazem, że nie można zapomnieć wśród jakich warunków delegacja pracę rozpoczęła i w jakich okolicznościach ją ukończyła. Na tem samym posiedzeniu uchwalono wykonanie traktatu przekazać minist. spr. zagr., któremu powierzono powołanie do tego celu komisji międzyministerialnej.

— 000 —

Niemcy żądają całego Śląska.

BYTOM. (Pat.) 8. kwietnia. Rząd niemiecki przedłożył rządowi sprzymierzonym i międzysojuszniczej komisji w Opolu obszerną notę o pozostawieniu G. Śląska przy Niemczech. Nota twierdzi, że wedle traktatu wersalskiego, ludność G. Śląska przez plebiscyt ma rozstrzygnąć czy chce należeć do Polski, czy do Niemiec. Głosowanie odbyte w dniu 20. marca 1921 wykazało, że według dotychczasowych wyników oddano za Niemcami 777.128 głosów a za Polską 438.514 głosów. 664 gmin wykazało większość niemiecką, 597 gmin większość polską. Górny Śląsk oświadczył się przez większość 2/3 głosów i przeważającą większość gmin za pozostawieniem go przy Niemczech z którymi połączony był od 700 lat, i którym zawdzięcza swoją kulturę, jakoteż swój rozwój gospodarczo-socjalny. Plebiscyt wykazał, że całość obszaru plebiscytowego posiada dwa elementy: jeden oświadczył się za Polską a drugi za Niemcami. Niemieckie głosy przeważają w inteligentnym i powiatach miejskich i w wysocze rozwiniętym obwodzie przemysłowym. Aczkolwiek głosowanie gmin uznaje należy tylko jako sposób wyborczy, to jednak należy walczyć na tę okoliczność, że między 664 gmi-

nam i o większości niemieckiej znajdują się wszystkie miasta obszaru plebiscytowego i prawie wszystkie większe gminy wiejskie. Natomiast 597 gmin z większością polską to gminy o mniejszym procencie ludności i pod względem gospodarczym niżej stojący. Dalej nota wskazuje na rzekome nadużycia po stronie polskiej.

Rząd niemiecki — Drzyma dalej memoryał — stawia wniosek, aby cały obszar plebiscytowy niepodzielnie przypadł Niemcom w przekonaniu, że jak G. Śląsk nie może żyć bez Niemiec (?) tak Niemcy bez G. Śląska nie są w możności podźwignąć się gospodarzo.

Rząd niemiecki gotów jest dać rządowi polskiemu wszelkie gwarancje (!) jakie okażą się potrzebne. Rząd niemiecki pragnie przytem nadmienić, że przy utworzeniu państwa polskiego mniejszość stanowiąca z górą 800.000 Niemców została od Niemiec oderwana. Rząd niemiecki obowiązuje się dalej dostarczyć Polsce potrzebnych dla jej przemysłu i innych wytworów produktów G. Śląska.

Rząd niemiecki dołączył do noty 5 załączników, które motywują wywody noty niemieckiej.

potem odbudowały się zniszczone przez Niemców ziemie francuskie.

Imperyalizm Brianda wobec uporu Niemiec uderzył w próżnię i wytworzyła się sytuacja tem groźniejsza, że kosztła jej zapłacić może ktoś trzeci. Obawiać się poważnie należy o losy polskiej ludności śląskiej, bo tym trzecim ona właśnie być może, bo przekreślone mo-

gą być wyniki głosowania ludowego, bo jej samostanowienie może być poświęcone sprawom bliższym koalicji. Społeczeństwo polskie powinno śledzić z uważną uwagą bieg tych wypadków, aby w odpowiednim momencie zdołać pokrzyżować niesprawiedliwe i niekorzystne decyzje.

— 000 —

Po raz ostatni wyświetlają w „Marysience“ i „Koperniku“ 9-go i 10-go (sob., niedz.) „NARODZINY GOLEMA“.

oryginalny dramat w 5 aktach pod tyt.:

Główne role w tym epokowym dramacie powierzono największej sławy artystom, wśród których na plan pierwszy wybijają się znakomity PAWEŁ WEGENER i czarująca LYDA SALMONOVA.

Od poniedziałku 11 bm. dwie nadzwyczajne, bajeczne nowości:

w „Koperniku“ nastrojowy dramat p. t.: „**POCZULNER PASTERKA**“
w „Marysience“ atrakcyjne arcydzieło p. t.: „**TEODOR HERZL**“.

Francya wystąpi przeciw Niemcom w porozumieniu z Polską?

WARSZAWA, 8. 4. (E. E.) Radio. „Kuryer Por.“ podaje ze źródeł wiedeńskich, że Francya wystosuje wkrótce do Niemców ultimatum, żądające wykonania w terminie jaknajkrótszym postanowień traktatu. W razie odmowy Francya

zwróci się do sprzymierzonych z propozycją wspólnej akcji celem zmuszenia Niemców do wykonania zobowiązań traktatowych. W ostatecznym razie Francya postąpi na własną rękę w porozumieniu z Polską, przeciw Niemcom.

Przed konferencją polsko-litewską w Brukseli.

WARSZAWA, 8 kwietnia (tel. wł.). We wtorek wyjeżdża na konferencję polsko-litewską do Brukseli delegacja polska. Wyjeżdża także pułk. Chardigny złożenia sprawozdania.

Wczoraj była rozważana ta kwestya na Radzie Ministrów, na 14 b. m. sprawa wileńska

będzie omawiana na plenarnem posiedzeniu Sejmu.

WARSZAWA, (E. E.) Radio. Na konferencję polsko-litewską, która odbędzie się 18 bm. w Brukseli wyjeżdżają jako delegaci Askenazy i Arciszewski.

Traktat handlowy polsko-włoski.

WARSZAWA, 8 kwietnia (tel. wł.). W sprawach traktatu handlowego polsko-włoskiego nastąpiło porozumienie między reprezentantami Polski i Włoch.

Projekt ten znajduje się już w Ministerstwie handlu i przemysłu.

Przed umową polsko-angielską.

WARSZAWA, 8 kwietnia (E. E.). Wczoraj w ministerstwie spraw zagranicznych odbyła się narada wszystkich interesowanych w sprawie umowy handlowej polsko-angielskiej.

Przedstawiciele Bułgarii w Warszawie

WARSZAWA. (tel. wł.) 8. kwietnia. Wczoraj przybył do Warszawy bułgarski charge des affaires i Baserow i przyjęty został przez ministra spraw zagranicznych Sapiechę.

W kołach politycznych spodziewają się, że w

najbliższym czasie przedstawicielstwa polskie i bułgarskie zostaną zamienione na pełne poselstwa.

WARSZAWA. (tel. wł.) 8. kwietnia. Bułgarski minister spraw zagranicznych Dimitriew przyjeżdża dziś do Warszawy. Celem jego podróży jest zapoznanie się z ruchem ludowym polskim.

Dalszy bój o Górny Śląsk.

Pomysł „niepodzielności“ Górnego Śląska.

BYTOM. (E. E.) Akcja mająca na celu utworzenie z Górnego Śląska państwa niepodległego, prowadzona jest przez następujące osoby: dr. Skowronka, pp. Duryńka, Musioła oraz redaktora „Kaboli“ p. Napieralskiego. Według tego planu, niezależny Śląsk Górny obejmowałby nie tylko terytorium plebiscytowe, lecz również obszary położone poza linią demarkacyjną, a należące do regencji opolskiej, mianowicie powiaty: Nisse, Falkenberg i Głogowa, oraz część powiatu Prądnickiego (Neustadt). Jasne jest, iż po przyłączeniu tych powiatów, Górny Śląsk jako państwo niepodległe, byłby zamieszkiwany przez większość niemiecką. Wielki przemysł na Górnym Śląsku popiera ten projekt, łącząc na ten cel znaczne kapitały. Zwolennicy idei niezależności Górnego Śląska odbyli już szereg konferencji w tej sprawie z przedstawicielami wielkiego przemysłu; we wszystkich konferencjach tych brał udział p. Napieralski.

W celu skłonienia Francuzów do poparcia tego projektu, zaproponowano im wzięcie udziału na większą skalę w przemyśle górnośląskim. Z drugiej strony czynione są wysiłki celem pozyskania dla tego projektu Włoch i Anglii.

„TRÓJKĄT WĘGLOWY“.

LONDYN. (E. E.) Pułkownik Repington porusza w „Daily Telegraph“ sprawę Górnego Śląska.

Stwierdza on, że tak zwany trójkąt węglowy, zawarty pomiędzy Gliwicami, Tarnowicami i Mysłowicami zawiera 113 miliardów ton węgla, którego eksploatacja dawała przed wojną do 40 proc. zysku. Pułkownik Repington przypuszcza, iż Zagłębie Dąbrowskie, którego obszar oblicza na 1700 kilometrów kwadratowych, wystarczy na potrzeby polskie. Jak utrzymuje Repington, arbiter angielski w sprawie Górnego Śląska major Clarke nie zgodzi się na podział trójkąta węglowego, gdyż byłoby to katastrofą z punktu widzenia ekonomicznego. Węgiel śląski, choćby ze względów komunikacyjnych, przypaść winien przede wszystkim Niemcom. Około 15 procent produkcji górnośląskiej przeznaczony jest na pokrycie odszkodowań. Kierownikami technicznymi kopalń górnośląskich są po większej części Niemcy; w razie przyznania Górnego Śląska Polsce wszyscy ci Niemcy opuściliby kraj, co spowodowałoby ruinę jego przemysłu(?) Jak podaje Repington, komisarz polski Korfanty oświadczył, iż inżynierowie niemieccy zamierzają pozostać na Górnym Śląsku. Jest to jednak wątpliwe.

W ten sposób przedstawia się, zdaniem Repingtona, problemat górnośląski z punktu widzenia technicznego. Możliwe jest, iż cały trójkąt węglowy będzie przyznany Polsce. W każdym razie stwierdzenie należy, iż jest on niepodzielny.

O WOTUM NIEUFNOŚCI MINISTROWI B. DZIELN. PRUSKIEJ KUCHARSKIEMU.

WARSZAWA, 8. 4. (tel. wł.) Na pierwszym posiedzeniu Sejmu 14 bm. między innymi złożony zostanie wniosek N. P. R. o uchwalenie wotum nieufności ministrowi dla b. dzielnicy pruskiej Kucharowskiemu.

PRZYDZIAŁ 354 PAROWOZÓW NIEMIECKICH DLA POLSKI.

Rząd niemiecki podniósł protest przeciw decyzji Komisji Reparacyjnej w Berlinie, o obowiązującej go do natychmiastowego wydania Polsce 354 parowozów w dobrym stanie.

Konferencja Ambasadorów odrzuciła protest niemiecki, zatwierdziła decyzję Komisji Reparacyjnej.

Na ostatnim posiedzeniu Komisji, pełnomocnik rządu niemieckiego oświadczył, że rząd niemiecki wprawdzie podtrzymuje stanowisko, zajęte w swym proteście, jednak gotów jest oddanie lokomotyw przeprowadzić. Oddanie parowozów rozpocznie się dnia 11-go kwietnia i będzie w 14 dniach ukończona.

—ooo—

Niemcy nie przepuszczają materiału wojennego z Anglii do Polski.

PARYŻ, 8 kwietnia (E. E.). Niemcy odmówili przepuszczenia kanałem kilońskim okrętu angielskiego „Winbleden“, wiozącego materiał wojenny dla Polski, powołując się rzekomo na artyk. traktatu wersalskiego. Konferencja ambasadorów wystosowała energiczny protest przeciw temu.

—ooo—

WOJSKA SOWIECKIE WKROCZYLI DO FINLANDYI

GDANSK, 8. 4. (Pat.) Z Helsingforsu donoszą: oddziały bolszewickie wkroczyły do Finlandy. Połączenia telegraficzne Finlandy ze zagrożonym obszarem są przerwane. Bolszewicy zgromadzili także znaczną ilość artylerii nad koleją murmańską.

—ooo—

ZABOR GRUZYI PRZEZ BOLSZEVIKÓW.

HELSINGFORS. (Orient.) Gazety sowieckie informują, że przedstawiciele dawnego rządu Gruzji, podpisali układ z komitetem rewolucyjnym. Na mocy tego układu dany rząd przestaje istnieć. Stronicy tego rządu korzystają z pełnej amnestyi. Członkowie armii zajmują Batumi i resztę terytorium Gruzji. Układ został podpisany nie tylko przez przedstawicieli obu rządów Gruzji, ale także przez przedstawicieli Rosji sowieckiej.

—ooo—

UKŁAD BOLSZEWICKI Z ANGLIĄ.

GDANSK, 8. 4. (Pat.) W układzie handlowym z Rosją, Anglią zobowiązała się nie mieszać się do ewent. sporów między Rosją a państwami kresowemi i uważać spory te za sprawy wewnętrzne Rosji sowieckiej. W zamian zato rząd sowiektów zobowiązał się do zaniechania wszelkiej propagandy bolszewickiej w Indjach i Afganistanie.

—ooo—

Dziś rozpoczyna się ruch pocztowy między Anglią a Rosją.

LONDYN, (E. E.) 9 b. m. rozpocznie się ruch pocztowy między Anglią a sowiektami.

—ooo—

STREJK W ANGLII ROZCZERA SIĘ.

LONDYN. (Pat.) 8. kwietnia. Kolejarze i robotnicy transportowi postanowili przystąpić do strejku. LONDYN. (Pat.) 8. kwietnia. Robotnicy w kopalniach żelaza w Yorkshire przyłączyli się do strejku górników. Wszystkie prawie piece hutnicze w obszarze Durham zagasły.

—ooo—

Kłeska Greków.

NEUEN, 8 kwietnia (Pat.) Wedle ostatnich doniesień tureckich Grecy ewakuowali Brussę. Oficerowie greccy przebywający na urlopie za granicą musieli się zgłosić do służby. Zarządzenie to odnosi się do roczników rezerwowych 1915, 1914 i 1913.

PARYŻ, 8 kwietnia (Pat.) Według ostatnich nadeszłych tu wiadomości niepowodzenia armii greckiej pod Eskisher przybierają rozmiary kłeski. Grecy utracili 8000 żołnierzy i wielu oficerów.

REWJA, KONCERTOWA W BAGATELI (Rejtana 3).

w dwóch częściach, z udziałem **WADYTCZOWEJ, BIROJEMSKIEJ, Ordonówny, Noskowskiej, OCHRYMOWICZA, Mirskiego, Górnickiego, Chrzanowskiego.**

Repertuar nowy — Pieśni — Tańce — Kuplety, — Monologi

Początek punktualnie o godz. 8:15. — Bilety wcześniej do nabycia u G. SEYFARThA, ul. Akademicka 6.

Z głosów prasy zagranicznej w sprawie Śląska.

„Le Journal“ poświęca dwa artykuły w jednym numerze sprawie Śląska Górnego. W pierwszym, korespondencyi z małej wioski górnośląskiej, opisuje nastrojowo nabożeństwo wielkanocne w małym kościółku, zbudowanym z cegiel. Ubiory ludzi, twarze ich i sposób modlenia się zdradzają, że są to Polacy — a zesłała się na wezwanie dzwonu kościelnego cała ludność siola. A jednak tydzień przedtem ta sama ludność w 50 proc. oddała głosy swoje Niemcom. Jest to następstwo tylko intryg, w których udział ogromny ma kler katolicki i Watykan. Ale też i niektórzy Francuzi, należący do „bandy finansistów“, żerujących w zagłębiu węglowym, niepomni na interesy swego państwa i narodu, idą za nakazami z Berlina.

Jednakże rezultat plebiscytu jest jasny i wymowny. Większość niemiecka nie przekracza ilości głosów emigranckich. Nie pomogą rachuby Niemców na „komplikacye“ w Londynie, nadzieje na Rzym. Zbyt jaskrawych potrzeba przekreślenia faktów, aby można pozwolić na oddanie tego „największego arsenału“ w niemieckie łapy.

Jeśli ma zaprowadzić pokój, należy należyć trzymać się hasła: „Oddajcie Niemcom, co niemieckie, a Polakom, co polskie“. Co zaś polskie, a co niemieckie, mówią nam najpierw geografja, która jasno przyznaje Polsce wschodni basen węglowy, a powtóre arytmetyka.

W drugiej korespondencyi z Opoła także jest mowa o grupie finansistów francuskich i angielskich, którzy wpływem swoim chcą wywrócić na entencie oddanie Śląska Niemcom, przyrzekając za to zabezpieczenie „reparacyi“. Korespondent przestrzega przed takim rozwiązaniem sprawy w imię pokoju europejskiego.

„Vorwärts“ zamieszcza w artykule p. t.: „Uwagi krytyczne o plebiscycie“ krótką historję G. Śląska, który „już od r. 1163 nie należy do Polski“, a od 1740 znajduje się w posiadaniu

Prus. Dopiero pokój wersalski zamienił to, „co było dotychczas stałe — w płynne“.

Konferencya pokojowa chciała G. Śląsk przyłączyć do Polski bez plebiscytu, tak, jak uczynił to traktat wersalski z Poznaniem i Bydgoszczą. Nie obchodziło skoalizowanych mężów stanu, że takie ustanowienie niezgodne byłoby z uroczystie proklamowaną przez nich zasadą samostanowienia narodów. Polscy rzeczoznawcy twierdzili, operując się na „Pańskich Rocznikach statystycznych“, że G. Śląsk ma wielkość polską, t. j. na 884.045 niemieckich mieszkańców 1.169.340 polskich, na terytorjum plebiscytowym zaś 729.310 Niemców, t. j. 38.6 proc., a 1.162.938 Polaków, czyli 61.4 proc. Takie przedstawienie, oparte na niemieckiej statystyce, robiło silne wrażenie na entencie. Autor ma nadzieję, że rezultat plebiscytu, jako „objaw wyrażny woli mieszkańców, nie omieszka wywrzeć wrażenia wprost przeciwnego, t. j. że Śląsk jest krajem z większością, bezsprzecznie ozujacą się niemiecką.

Autor usiłuje wyjaśnić przyczynę tej niekorzystnej, a zdaniem jego niezgodnej z faktycznym stanem rzeczy statystyki.

Oto na Śląsku urzędnicy otrzymywali sławetny dodatek germanizacyjny tzw. Ostermarkulage ohydnej pamięci. Urzędnicy ci więc usiłowali wykazać, że kraj posiada dużo Polaków, co by ten dodatek usprawiedliwiała, a ponieważ ludność g. śląska nie była dość wprawna w pisaniu, by mogła sama wypełniać statystyczne kwestyonariusze (a może nie umiała tylko wypełniać ich po niemiecku — Red.), tedy czynili to interesowani urzędnicy. Na pytanie: „Mutter-sprache — polnisch“ — taki robotnik odpowiadał bezmyślnie: „ja polnisch“.

Takim kłamstwem „socyalistycznym“ „Vorwärts“ usiłuje wmówić w świat, że Prusy fałszowały statystykę nie na korzyść Niemców, ale na korzyść Polski! W dalszym ciągu mówi

autor o terrorze polskim, który sfalszować musiał rezultat plebiscytu, a w końcu wyraża protest przeciw wszelkiej próbie podziału G. Śląska, który nie tylko jest nierozdzieloną jednostką gospodarczą, ale stanowi też jedność kolejową, rodną, nierozdzieloną całość pod względem sił technicznych i techniki oświetlenia tak, że odcięte od niego części musiałaby zamrzeć.

„Berliner Tageblatt“ we wstępnym artykule po raz nie wiedzieć który sławi zwycięstwo Niemców w plebiscycie, które tem jest większe, ile że z terytorjum plebiscytowego wydzielone zostały powiaty z czysto niemiecką ludnością.

O reszcie powiatów twierdzi Korfanty, że są w 90 proc. polskimi, że plebiscyt jest zbyt czyny, że ma on tylko stwierdzić fakt niewątpliwy. Tymczasem głosowanie zadało kłam tym twierdzeniom, jakkolwiek plebiscyt odbywał się w warunkach dla Niemców jak najgorszych, podczas gdy ententa już od chwili zawieszenia broni horubiła Polaków, czyniąc wszystko, co wyjsz mogło na szkodę Niemców. Tak usunięcie obrony Rzeszy (Reichswehr), usunięcie straży bezpieczeństwa i stworzenie parytetycznej policji wychodziło na korzyść Polaków. (?)

Dalej skarży się artykuł, że szykanowano prasę niemiecką, utrudniano przyjazd emigrantom; gdy nie udało się obalić zarządzenia, by głosowali „Włosy na głowie stają, gdy czyta się tę litanię trudności, skutkiem których mnóstwo emigrantów przybyć nie mogło; tysiącom w kraju uprawnionym zaprzeczono prawa głosowania.

A jednak ludność opowiedziała się za Niemcami, a bez tych fałszerstw rezultat byłby jeszcze korzystniejszy.

Gdyby tak odwrotnie był wypaść stosunek głosów, to ententa w mig byłaby sprawę załatwiła, ale teraz rozważa kwestyę, która przesądziła się sama. Wszak Polacy sami oświadczali tylekroć, że Śląsk jest całością gospodarczo niepodzielną, to też kierując się tym sądem, który podziela także Niemcy, ententa powinna jak najspieszniej przysądzić Niemcom kraj cały“.

Nieraz podnosiliśmy, że nic łatwiejszego, jak obrócić przeciw nam twierdzenie naszych nacjonalistów, które przeciwnicy nasi znakomicie wyzyskać potrafią.

Na szczęście w interesie ententy nie leży przyznanie całego G. Śląska Niemcom i powtórzenie zbrodni, popełnionej wobec nas przez oddanie Czechom na łup 150.000 Polaków wraz z ziemią, na której mieszkają.

W. RAORT.

57

ZA CESARZA...

FRAGMENTY ŻYCIA POZAFRONTOWEGO.

W zastępstwie medyka, który nie mógł podać nawałowi pracy, jaką była gra na mandolinie, za którą przepadali pan major i „Feldkurat“ — przeprowadzał iniekcje... cyrułik.

Rekrutów, którzy nie mieli się czem opłacić, spędzono natychmiast po kąpieli do dużego baraku, gdzie brudny do niemożliwości golarz barakowy nabierał z sprzetki jakiejś cieczy na zardzewiałą igłę dużej strzykawki Pravatza, i wbijał ją w ciało powyżej sutki piersiowej, kłębu i podszamienia.

Krew wytryskiwała z nakłutych miejsc, a delikwent z krzykiem uciekał, wyjąc nierządno z bólu i zdenerwowania.

W jaki sposób „surowica“, nabierana z jednej i tej samej sprzetki, miała działać ochronnie przeciw infekcji cholery, tyfusu i czerwonki, jest to tajemnicą austriackiego „Sanitätswesenu“, oraz cmentarza w Részegu, gdzie kilku rekrutów spoczęło w kilka dni po iniekcji.

Możliwe, że wskutek niechlujnie zanieczyszczonej i nigdy niedesynfakcjonowanej igły, oraz sepsutej surowicy, ludzie mniej odporni wpadali na drugi dzień w stan podgorączkowy, który przeradzał się w stan silnej gorączki, połączonej z wymiotami. Ludzi tych zostawiano bez żadnej opieki na przyczach, gdzie leżeli całymi dniami, otoczeni rojem much i szcurami, które wyjadały z menażek resztki strawy nietkniętej przez chorych.

Dopiero zupełnie nieprzytomnych odstawiano z powrotem do baraków zakaźnych, a tylko

w wyjątkowych wypadkach do izby chorych, w której z poświęceniem i zaparciem się pracował młody lekarz dr. Kuczkowski, w randze kadet-feldwebela, nienawidzony przez lekarza barakowego, będącego prawie stale na urlopie, i pana majora, zarzucającego mu przy każdej sposobności „moskalofilstwo“.

W czasie mojej bytności zmarli w Részegu po „iniekcji“: Wasyl Humeńczuk z Zuczki obok Czerniowiec, Gedalis Blatt ze Lwowa, Jan Kwalec, szewc, odstawiony do Részegu ze szpitala wojskowego w Kirałybáza, jako „symulant“ i Piotr Wołyniec z powiatu borszczowskiego, czy też buczackiego. Naturalnie, że powód śmierci był podany jako „Ruhr“ (dezynterja).

Ja sam też zachorowałem. W miejscu nakłucia igłą utworzyły mi się nacieki wielkości dużych guzków, które po dwóch dniach przemieniły się w rodzaj fioletowo - czarnych karbunkulów o tak podejrzanym wyglądzie, że poczułem się obawiać zakażenia krwi.

Leżałem więc w gorączce na pryocy, przyśypywany co chwila prochem wydostającym się przez szczeliny desek przycz górnych, po których przewalali się ludzie w niemrawej bezczynności i znużeniu.

Były chwile, że traciłem przytomność i wtedy wydawało mi się, że promienie sierpniowego słońca, przesączając się szczelinami desek do baraku, są żółte jak zakrzepłe płomienie gromniczne.

Jakiś stary wieśniak o rozchętanej na pierśsiach koszuli podczołgał się ku mnie, patrząc żarłocznie na menażkę „mamałygi“, postawionej mi u wezłowia.

Jego oczy w oprawie siwych, napuszonych brwi patrzyły na mnie wzrokiem żartocznego zwierzęcia, czającego się do skoku.

Balem się zmużyć oczy, czując instynktownie coś czającego się obok mnie — coś co zgorączkowany mój mózg wyolbrzymił i ubrał w potworne kształty majaku straszliwego.

Chłop coś mamrotał bezzębni ustami.

Chciałem wszystko słyszeć, a tylko co drugie lub trzecie słowo dostawało się do mej świadomości. Jakis żółty, mglisty opar przeszedł się szczelinami ścian baraku i spowijał mnie w jedwabisty oprzęd bezwładu i niemocy.

— Panie! — mówił ów stary wieśniak, patrząc na mnie krzaczastymi brwiami — panie! Mnie wzięli na „Vorspan“ (podwoda). Przyszli, wzięli, choć ja stary i sierota... Już 60 lat męnęło na Błahowiszczonie... „Cisar“ kazał iść — tak ja poszedł... Syn jeden w „Natalji“ (Italia), drugi inwalida — ja stary... Konie zabrali, wóz zabrali, bat zabrali... Ja teraz nie mogę wrócić do swego seła (wsi), bo tam moskale. Tak mnie tu nadalili... Zębów nie mam... ja głodny, Dajcie tę mamałygę... Tak wy przecież panoczku pewnie pomrzecie tej nocy... Na co wam mamałyga? Szczury zjedzą i zmaruje się dar boży... O, o Bogu wam myśleć, a nie o mamałydze... Dajcie panoczku!...

Skinałem głowę, na znak zgody.

Chłop porwał menażkę między kolana i palcami poczał wybierać zimną kukurudziankę, wypychając sobie całymi kawałami do bezzębnych ust...

— Hospod' Boh zapłaty!'! (Bóg wynagrodzi) — mamrotał stary, mlaskając bezzębnymi zuchwaniami. — Hospod' Boh!...

(C. d. n.).

Nowiny z dnia.

Lwów, 9 kwietnia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Sobota 9 kwietnia o godz. 3:30 popoł. „Miód kasztelański”, komedia.

Sobota 9 kwietnia o godz. 7 wiecz. „Incognito”, operetka.

Niedziela 10 kwietnia o godz. 3:30 popoł. „Księżniczka czardasza”, operetka.

Niedziela 10 kwietnia o godz. 7 wieczór „Ewa” komedia.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

—000—

PODROZENIE DZIENNIKÓW LWOWSKICH

Niektóre pisma lwowskie podniosły już, inne zapowiadają podwyżkę prenumeraty i ceny za egzemplarz na 8 mk. w ślad za dziennikami krakowskimi, które to uczyniły już z początkiem bm.

Mimo wielkich kosztów wydawniczych nie zamierzamy na razie podnosić ceny „Dziennika Ludowego”, a o ile spełnią się zapowiedzi niżki wygórowanych cen papieru, może uda nam się na stałe oszczędzić czytelnikom podrożeń pisma robotniczego.

Stale wzrastająca pożytność pisma naszego, która pozwala nam z dumą stwierdzić, że staliśmy się najpoczytniejszym i największym nakładem mającym dziennikiem lwowskim napawa nas nadzieją, że przy pomocy wielotysięcznej, a z każdym dniem większej rzeszy czytelników potrafimy sprostać nadmiernym kosztom wydawniczym, idącym dziś w miliony.

Nie chcemy podwyższać ceny pisma, aby dla każdego stało się dostępne, aby się znalazło w każdej izbie robotniczej i w ręku każdego człowieka żyjącego z pracy swych mięśni i nóg, każdego, kto w tych trudnych warunkach boryka się z bosem.

Bo ich trybuną i obrońcą jest „Dziennik Ludowy”, bo jest on pionierem prawdy i czystości życia publicznego.

Wierzmy, że pod takim sztandarem stojące pismo, może liczyć na trwałe oparcie w społeczeństwie, na jego sympatię i pomoc.

GEN. CARTON DE WIART, szef wojskowej misji angielskiej w Polsce, który we Czwartek przybył do Lwowa, w piątek wyjechał jako gość do wództwa VI. armii i 8. p. utarów do Kamionki, aby uczestniczyć w ćwiczeniach taktycznych kawalerii, wieczorem zaś po przyjęciu u gen. delegata, wyjechał do Łańcuta.

TRADYCYJNE ŚWIECONE SOKOŁA II., odbędzie się w sobotę dnia 9 kwietnia 1921 o godzinie 8 wieczór połączone z zabawą taneczną.

UNIwersytet Lud. im. A. Mickiewicza Sobota: o godz. 7. wieczór, sala wykładowa Uniw. Lud. P. Dzierżyński „O Polacu Piastowskiej”.

Publiczna czytelnia pism, otwarta codziennie od godz. 6-tej wiecz.

Wykłady odbywają się w sali przy ul. Ormiańskiej 2. II. p.

Z TEATRU. W sobotę dnia 9. bm. o godz. 3:30 popoł. dla młodzieży szkolnej dany będzie „Miód kasztelański”, świetna konkursowa komedia I. Ig. Kraszewskiego. Jest to najlepszy utwór sceniczny zostawiony nam w spuściznie przez tego znakomitego pisarza. Dyrekcja teatru doszła do wszelkich starań, aby sztuce tej dać piękną stylową oprawę, oraz doskonałą obsadę z najlepszych sił naszego teatru pod wytrawną reżyserją dyr. Czarnowskiego. Mamy nadzieję że ciasto pedagogiczne poprze wysiłki dyrekcji teatru i że na to przedstawienie młodzież szkolna tłumnie pośpieszy.

ZACMIENIE SŁONCA. Wczoraj przy pięknej pogodzie mnóstwo widzów, robiąc różne grymasy, spozierało na słońce i studiowało stopniowe zmniejszanie się słońca promieni słonecznych na ziemi. Światło słońca przyblakło, jakby odkryte gasną, mimo bezchmurnego nieba. Zaćmienie to w postaci sierpa było łatwo widoczne przez zakopane szkło, to też tłumy obserwatorów tamowały w niejednym miejscu komunikację.

OBLAWY POLICYJNE. Nocą na ub. piątek inspektorowie pol. Mulik, Socha i Selnicki po dłuższych poszukiwaniach aresztowali Mojżesza Rittersa, potwarzającego złodzieja w mieszkaniu Arona Massa przy

ul. Blacharskiej 1. 29. Ritter był głównym sprawcą kradzieży 8 milionów marek w kantorze Grünbauma. Aresztowano również bliźnika Zimmermana, zam. przy ul. Zamarynowskiej 1. 26., który skradzioną biżuterję, złoto, brylanty, kupił za 48.000 od Rittersa.

Inspektor Mulik aresztował pozatem Maksa Krimsa, lat 40, który należał do tej spółki, zakupując za skradzione pieniądze różne towary. Cała ta szajka jest już w komplecie pod kluczem.

R. pol. Kwiatkowski nocą zarządził obławę za handlarzami obcą walutą w hotelach w okolicy ul. Furmańskiej. Wynik obławy był dodatni i ujęto różnych walucjarzy. W sprawie tej toczy się śledztwo.

Onegdaj policja zarządziła obławy po kworcach kolejowych za złodziejami, przyczem aresztowano kilkunastu podejrzanych osobników.

MORDERCA PRZED SĄDEM. Michał Pawełko, rolnik, służył przy 19 p. p. W czerwcu 1919 r. zdezerterował, następnie podał w swym dowództwie, fałszywą datę urodzenia i na tej podstawie uwolniono go z wojska.

Falszerstwo wyszło na jaw, lecz Pawełko ponownie zdezerterował z wojska. Na wojności skradł na szkodę Jana Jary różne rzeczy.

Seigany, dwukrotnie strzelał do policjantów. W kwietniu z r. aresztowany wraz z innym kolegą we wsi Kupnowice, zastrzelili śpiącego policjanta, Włocznego Sliwińskiego, zaś drugiemu Michałowi Słazickiemu przestrzelili pierś i rękę, poczem zbiegli. W czerwcu z r. w lesie w Orchowicach ujęto go i aresztowano.

Onegdaj na rozprawie Pawełko udawał wariata, to też trybunał sądu pod przewodnictwem maj. Płahnera rozprawę przerwał, w celu zbadania stanu umysłowego zbrodniarza przez lekarzy.

—000—

— OSTRZEŻENIE! Stwierdzamy, że oszuści skupowali w ostatnich czasach próżne pudełka z tutek „Promień”, napelniali je lichymi wyrobami i puszczały w obieg. Winnych pociągniemy do karnosądowej odpowiedzialności.

Aby zapobiedz dalszym nadużyciom, będąc odąd pudełka prawdziwych tutek „Promień” zaopatrzone w ten sposób na zewnątrz banderolą „Tow. Szkoły Ludowej”, że bez przerwania banderoll nie będzie można otworzyć pudełka.

— NA OCHRONKĘ IM. PILSUDSKIEGO org. robotników piekarskich dochód z zabawy 28. 3., 550 z 8. 4. 920 mk. Inż. Marcinkiewicz 200 mk.

Dalsze datki na ten cel przyjmuje administracja „Dziennika Ludowego”.

— WARSZTATY MUNDURU i obuwia W. O. Z. U., ściągnięta kara od robotników na ochronkę dla dzieci po zmarłych robotnikach 1.657 mp.

— NA FUND. WDÓW I SIEROT po poległych legionistach dyr. „Strzechy Robotniczej”, Ign. Litwicki i funk. Fryd. Himmel, 500 mk.

V NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

Zakład dentystyczno-techniczny
Z. PEKELMANA
wykonuje roboty w platynie, złocie i kauczuku według najnowszych systemów.
LWOW, KAZIMIERZOWSKA 17. I. p.

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Dr. HENRYK ROSMARIN
b. e. kliniki lwow. wiedeńskiej i paryskiej x
ord. od 8—10, 12—1 i 3—6 — Lwów, Kopernika 12.

Oświadczenie.

Oświadczam niniejszem publicznie, iż wszelkie zarzuty podniesione przeze mnie przeciw W. Panu Rublinowi Schweinmerowi, urzędnikowi w Rafinerii „Dros” w Drohobyczu są pozbawione wszelkiej podstawy. Wobec tego cofam takowe i przeproszam W. Pana Schweinmera za wyrządzoną krzywdę.

Maks Bienstock.

Drohobycz, dnia 4 kwietnia 1921. 2246—

Komunikaty.

Zgromadzenie kolejarzy.

Zawiadamia się niniejszem wszystkich Kolejarzy, że w dniu 10. kwietnia 1921 r., punktualnie o godz. 9-tej rano, odbędzie się Ogólne Zgromadzenie Kolejarzy w sali „Kino Grażyna” przy ul. Leona Sapiehy, z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie z ostatniej akcji kolejarzy w obronie postulatów ekonomicznych.
2. Wnioski i interpelacje.

Sprawy bardzo ważne, liczny udział jest pożądanym.

BACZNOŚĆ TOKARZE METALOWI! Zebranie w sprawie organizacyjnej, odbędzie się w sobotę, dn. 9-go kwietnia w sali Zw. Metalowców, o godz. 6-tej wieczorem. —3

ROBOTNICZY STOLARSCY OMIJAJCIE LWOW! Z powodu lokautu, niech żaden robotnik drzewny nie przyjmuje pracy we Lwowie, bo około 500 robotników chodzi bez pracy.

STARANIEM KOMISJI NAUKOWO-SZKOLNEJ Ogniska oficerskiego, przy ul. Fredry, odbędą się wykłady prof. Lutosławskiego dnia 9. i 10 kwietnia od godziny 6-tej na temat:

1. Filozofia i wojsko.
2. Istota materji — materializm.
3. Istota myśli — idealizm.
4. Istota jaźni — spirytualizm.

ZWIĄZEK INWALIDÓW WOJENNYCH Rzeczypospolitej Polskiej składa serdeczne podziękowanie.

ofiarodawcy panu F. M. za złożenie na ręce prezesa 9.000 mkp. (dziewięć tysięcy marek polskich) na zakupno 2-eh kioszków dla inwalidów. Patryotyczny ten czyn rodaka niech będzie zachętą dla społeczeństwa lwowskiego a zarazem przypomnieniem, że winno społeczeństwo cieszące się obecnie długo wyczekiwany spokojem, inwalidom za ich stracone zdrowie. Apell w odnośnej sprawie miał już miejsce we wszystkich dziennikach lwowskich w dniach 16. i 17. marca 1921. W imieniu tych, którzy otrzymali pozwolenie na otwarcie kioszków, zwracam się jeszcze raz z gorącą prośbą do społeczeństwa lwowskiego o składanie dobrowolnych datków we wszystkich administracyjnych dziennikach lwowskich (rubryka: Na kioski dla inwalidów).

Zwracam się też z uprzejmą prośbą do Prezydium król. stoł. miasta Lwowa, jak i do W. P. Radnych, by miejsca pod kioski uznane za odpowiednie przez komisję i wizję lokalną, która odbyła się dnia 30. marca 1921 r., pod przewodnictwem W. P. Łaskownickiego Bronisława zostały przez Radę miejską zatwierdzone, w jak najkrótszym czasie.

A. Magużer, przewodniczący Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie, ul. Łyczakowska 1. 4.

OCHRONA LOKATORÓW mieści się w Rynku 1. 3., II. p. Godziny urzędowania od godziny 7 wieczór, w poniedziałki, środy i soboty.

Uprasza się członków o odbieranie swych legitymacyi.

ZWIĄZEK METALOWCÓW rozpoczął lekcye tańców z dniem 1. kwietnia 1921 dla członków i ich rodzin. Wpisy przyjmuje się codziennie od godz. 7. do 9. wieczór ul. Ormiańska 1. 81. 2241—2

BACZNOŚĆ ROBOTNICZY FRYZYERSCY! W niedzielę, dnia 10. b. m. odbędzie się Wiecej publiczny protestujący przeciw reakcyi, przeto wzywa organizacja robotników fryzjerskich wszystkich członków, by stawili się punktualnie w niedzielę, o godz. 8 rano w lokalu organizacji, Kazimierzowska 15, skąd ruszy pochód na wiec.

1—3

W **NIEDZIELĘ** dnia 10. kwietnia, odbędzie się zabawa taneczna w stow. „Praca” (Rynek 8. I. p. Wstęp za zaproszeniami. —2

KOŁO ZABAWOWE ZWIĄZKU PRAC. KOL., urządza w niedzielę, 10. kwietnia, wieczór taneczny dla członków i ich rodzin. Początek o godz. 6-tej wieczorem.

ZGROMADZENIE MŁODZIEŻY SŁOWIAŃSKIEJ. PRAGA, 8. 4. (Pat.) „Nar. Listy” donoszą, że w Pradze odbyło się zgromadzenie słowiańskiej młodzieży akademickiej, która wzięła udział w międzynarodowym kongresie młodzieży akademickiej. Na zebraniu postanowiono, aby kongresy młodzieży odbywały się co trzy lata. Najbliższy kongres odbędzie się w Polsce.

WARSZAWA (pl. Akademicki 5) i WANDA (pl. 3-go Maja 11 a)

wyświetlają od dziś 8 bm. II. cykl monumentalnego dram. WŁADCZYNI ŚWIATA p. t.

HISTORIA-MAUD-GREGAARD.

Plan aprowizacyjny na rok 1921/2.

Według oświadczeń min. Grodzkiego.

Wolny handel i monopoli prywatny.

Min. Grodzki w wywiadzie z jednym z pomów udzielił następujących informacji co do planu aprowizacyjnego na rok 1921/2:

Podstawą mego projektu jest wolny handel, z zastrzeżeniem, że rząd musi wywierać wpływ na uregulowanie tego handlu i ustanowienie kontaktu pomiędzy producentem a konsumentem, możliwie z pominięciem zbytecznego pośrednictwa. Dla osiągnięcia tego ostatniego celu, chcę zaprowadzić koncesjonowanie handlu hurtownego i rejestrację handlu detalicznego, co umożliwi mi kontrolę. Z tego spodziewam się rezultatu, że produkty rolne zawsze będą na rynku.

— Co jednak zmusi producenta do sprzedawania po cenach normalnych?

— Pierwotnie chciałem ustanowić terminy, w ciągu których każdy rolnik byłby zobowiązany sprzedawać owym koncesjonowanym hurtownikom, za jakie, nawiasem mówiąc, uważam w pierwszym rzędzie samorządy miejskie, następnie kooperatywy, a wreszcie solidne firmy prywatne. Przekonano mnie jednakże, że praktycznie nie da to wyniku pomyslnego, wobec czego postanowiłem chwycić się innego środka. Wychodzę przede wszystkim z założenia, że samostarczalność naszego kraju w artykułach spożywczych nie jest zupełna, wskutek czego trzeba będzie sprowadzać pewną ilość z zagranicy. Otóż z tej ilości zagranicznej i tak niezbędnej dla kraju zamierzam uczynić zapas stały, celem wywołania obniżki cen oraz wogóle podaż na żywność krajową. Niezależnie od tego żądać będę od rolników dostawy pewnego kontyngentu, pod rygorem kupna na rachunek niepunktualnego dostawcy i nałożenia kary. Zaznaczam zresztą, że w dostarczaniu kontyngentu upatruję tylko środek ostateczny, gdyż jestem pewny, że największe dobrodziejstwo sprowadzi sam wolny handel wespół z powiększeniem konkurencji zapomocą dostaw zagranicznych, z których państwo, komuny miejskie, kooperatywy etc. mieć będą zapasy, mogące być rzucone na rynek potrzeby.

— Jak ten nowy system odbije się na istnieniu ministerstwa aprowizacji?

— Ministerstwo to będzie zupełnie zbyteczne, a zatem zostanie zniesione, gdyż zakupami, koncesjami etc. zajmować się będzie ministerstwo handlu, a haczeniem nad cenami — ministerium spraw wewnętrznych.

— A więc nadal istnieć będzie urząd walki z lichwą?

— A jakże, bo dopóki, mimo wszelkie środki ekonomiczne, uprawiane będzie paskarstwo, trzeba będzie walczyć z nim zapomocą reparycji. Specjalnie zaś surowo ścigać się będzie

nielegalny wywóz zagranicę, tu rząd nie cofnie się i przed karą śmierci.

— Na jaką ilość pan minister oblicza zapas, jaki wypadnie stałe trzymać?

— Głównie trzeba będzie mieć zapas w pierwszych kilku miesiącach po żniwach, a zatem w mies. lipiec — październik, gdy producent niechętnie pozbywa się zboża, w oczekiwaniu lepszej koniunktury, a ponieważ potrzeba ok. 500 wag. miesięcznie, więc zapas ten wyniesie około 200 000 wagonów. Gdy by ten zapas wyczerpano, uzupełni go się.

— A czy państwo potrafi zdobyć tyle pieniędzy na zakup takiego zapasu, bez nadwężenia swej siły finansowej?

— Owszem nawiązałem już odpowiednie stosunki z zagranicą i stwierdzam, że można będzie nabyć będącą w mowie ilość zboża w zamian za artykuły, jakie wywozimy, jako to: nafta, drzewo etc.

— A jak się przedstawiają widoki aprowizacyjne na czas najbliższy, do żniw?

— Przed świętami było bardzo krucho. Miałem w Gdańsku zaledwie 300 wagonów, choć winiem być otrzymać 1200, a jak rzekłem, normalnie potrzeba 5 000 miesięcznie. Ostatnio sytuacja się nieco polepszyła tak, że kwiecień jest za ewniony. Dalej do września potrzeba około 20 000 wagonów.

— A jak rząd zamierza prowadzić aprowizację instytucji, od niego bezpośrednio zależnych?

— Wojsko i urzędników rząd i nadal będzie zaopatrywał w sposób dotychczasowy, czyli przez t. zw. „deputaty“ etc. Również dostarczy rząd samorządom miejskim dla zaopatrywania ich urzędników i robotników.

Co zaś do zaopatrywania robotników prywatnych, to zajdzie obecnie zmiana. Dotychczas robotnicy z fabryk prywatnych otrzymywali deputaty od rządu po cenach znacznie niżej kosztu i proporcjonalnie do liczebności rodziny, tak, że n. p. faktycznie jeden i ten sam robotnik, wykonywujący tę samą pracę, bywał rozmaicie wynagradzany w zależności od liczby członków jego rodziny. Obecnie ten system ustanie. Robotnicy przemysłowi otrzymają wprawdzie deputaty stosownie do liczebności ich rodzin, ale po cenie kosztu, rzeczą zaś fabrykanta już będzie wynagradzać robotników tak, ażeby im zarobek wystarczał na utrzymanie. Praktycznie przeprowadzi się to tak, że koncesje na zakup zboża zarówno z zagranicy, jak i z kraju otrzymają między innymi kooperatywy robotnicze, które będą finansowane przez przemysłowców.

—ooo—

świadczył, że jest bezsilny, gdyż robotnicy nie chcą odstąpić od swego zamiaru wysłania do pociągu dworskiego deputacyi, któraby osobiście powiadomiła Karola, co robotnicy myślą wogóle o Habsburgach, a o b. cesarzu w szczególności. Angielski komendant pociągu udał się po 9./10. wieczorem z delegacją socjalistycznego zarządu partyjnego m. Gracu do Bruck, aby rokować osobiście z przywódcami robotników. Jednak wszelkie próby skłonienia robotników do ustąpienia okazały się daremne. Ostatecznie zgodzono się, że 250 robotników zostanie wpuszczonych na dworzec, że jednak pociąg przejedzie przez stację bez zatrzymania się.

Tymczasem także dr. Adler z Wiednia zwrócił się telefonicznie do Rady robotniczej m. Bruck, wzywając do ustąpienia od demonstracji. Wezwanie swe zakończył słowami: „Cieszyć się, że już wyjeżdża!“ Atoli i

interwencja dra Adlera nie odniosła żadnego skutku.

Po ukończeniu pertraktacji robotnicy zgromadzili się w poczekalniach dworca, a tylko 100 mężów zaufania pozostało na peronie. Gdy pociąg z b. cesarzem wjeżdżał na peron,

robotnicy wysadzili zamknięte drzwi w poczekalniach i wtargnęli na peron,

który w jednej chwili został zalany kilkutyśięcym tłumem. Jeden z robotników wygłosił przemowę i wznosił okrzyk na cześć republiki, na co demonstranci odpowiedzieli okrzykami:

Precz z Habsburgami!

Wielu z nich rzuciło się ku wagonowi, w którym przypuszczali, że się b. cesarz znajduje i domagali się, aby ukazał się w oknie. Zandarmerya, żołnierze i oficerowie entanty

wystąpili z białą bronią przed pociąg, nie dopuszczając dostępu.

Tymczasem pociąg ruszył, wyjeżdżając w szybkim tempie ze stacji.

NIEUDAŁY ZAMACH NA POCIĄG.

Z Gracu donoszą jeszcze pod datą 6 bm.: Gdy wczoraj wieczorem o g. 7, tuż przed przybyciem specjalnego pociągu z Steinmanger, który wioził b. cesarza na stację Frohnleiten wjeżdżał tryesteński pociąg D., maszynista zauważył, że

tor zastawiony był wielką belką drzewną.

Maszynista zdołał jeszcze pociąg na czas zatrzymać, przyczem koła lokomotywy dotknęły już belki. Przeszkodę usunięto i pociąg ruszył w dalszą drogę. Stacja obsadzona była przez wielotysięczny tłum. Pasażerowie pociągu D., który uważano za pociąg b. cesarza, zostali przez demonstrantów obrzuceni wyzwiskami, jak „przemysłowcy“ i t. p. Następnie mężowie zaufania robotników przeszukali wagony,

czy w którym z nich nie znajduje się Karol. Dopiero po dłuższym przystanku mógł pociąg pośpiesznie ruszyć w dalszą drogę.

Wobec wypadku we Frohnleiten zandarmerya rozciągnęła ścisły nadzór nad torami między Bruck a Gracem.

—ooo—

3 wydawnictw.

„TRYBUNY“ Nr. 13 ukazał się i zawiera treść: T. Hołowko: „Po podpisaniu pokoju“; prof. St. Kalinowski: „Upośledzenie wiedzy“; St. Posner: „Pięćdziesiąta rocznica Komuny“; Z. Zremba: „Rady Robotnicze“; T. Szreniawa: „Rule Britannia!“. Uwagi i notatki; B. Siwik: „Na marginesie chwili“; Bor: „Ruch robotniczy za granicą“; „Zycie komunalne“. A. Rzewski: „Przed zjazdem Związku miast polskich w Poznaniu“. Kronika komunalna. Wiadomości gospodarcze. Handel Polski za granicą. Kronika gospodarcza Polski i zagraniczna bibliografia.

—ooo—

Burzliwa demonstracja robotników styryjskich przeciw Karolowi.

CO SIĘ PRZYDARZYŁO B. CESARZOWI W POWROTNEJ DRODZE DO SZWAJCARYI.

GRAC, 7. 4. Przejazd pociągu z cesarzem przez Bruck am Muhr (Styrya) nie odbył się spokojnie, jak początkowo donoszono, lecz porażony był z nadzwyczaj burzliwymi scenami.

Nadzwyczajny pociąg z b. cesarzem został nagle zatrzymany na stacji Frohnleiten, gdyż z Bruck am Muhr nadeszła telefoniczna wiadomość, że na tamtejszym dworcu kolejowym

zebrało się około tysiąca robotników,

którzy oczekują na przejazd Karola, aby uczynić przeciw niemu demonstrację.

Towarzyszący Karolowi komisarz rządowy i poseł Sever połączył się telefonicznie z burmistrzem m. Bruck, pertraktując o uzyskanie swobodnego przejazdu pociągu. Burmistrz o-

Kinoteatr CHIMERA
Akademicka 8

„NORDISK“
wyświetla od 8-go kwietnia
dramat w 5.ciu aktach p. t.

Wyznanie w obliczu śmierci

w głównej roli —
Age FENSS i Klara WIETH.
Ponadto doborowe uzupełn. programu.

Groźba strejku w przem. naftowym.

W pismach został zamieszczony telegram, inspirowany przez izbę pracowników w przemyśle naftowym w Boryslawiu następującej treści: Izba pracowników w przemyśle naftowym wysłała dnia 6. kwietnia depezę do posła Diamanda z propozycją podjęcia zerwanych ostatnio we Lwowie pertraktacji, celem załatwienia spornych punktów żądań robotniczych. Pominęli przedsiębiorcy milczeniem, że dnia 3 b. m. otrzymali telegram z podpisem posła tow. Diamanda i tow. Topinka z propozycją załatwienia spornych punktów na wspólnej konferencji, którą należy jak najszybciej odbyć. Dopiero 6 b. m. raczyli przedsiębiorcy odpowiedzieć, iż zgadzają się na odbycie wspólnego posiedzenia, ale dopiero 18 b. m. Znając sztuczki boryslawskiej izby pracodawców — stosującej stale taktykę przewlekania załatwienia najważniejszych spraw, by tym sposobem znużyć delegatów robotników, a potem narzucić im takie warunki jakie dla przedsiębiorców są wygodne, tow. Topinek po porozumieniu się z delegacją wysłał telegram, że robotnicy żądają stanowczo odbycia konferencji najpóźniej dnia 11 b. m., zaś minister Przanowski zaproponował odbycie wspólnego posiedzenia dnia 12 b. m., jednak przedsiębiorcy dotąd milczą, robotników przy każdej sposobności prowokują w niepraktykowany dotąd sposób. Dzięki tylko karności organizacyjnej dotąd do awantur nie doszło.

Wyłącznie boryslawska izba pracodawców ze swoimi doradcami prawnymi prze wszystkie środki do strejku, by przy tej sposobności upiec swoją wiczeń i dotrzymać zobowiązania wobec swoich kolegów, złożonego na posiedzeniu 20 marca b. r. — oraz zdławić ruch robotniczy i zniszczyć organizacje robotnicze, które sen spędzają z powiek niektórych zakapturzonych przedsiębiorców. Wystarczy nadmienić, że opanowali wszystkich przedsiębiorców w Zagłębiu naftowym tak dalece, że powierzyli im w zupełności załatwienie sporu w ten sposób, jak przedstawiciele szanownej izby z Boryslawia uważają za stosowne. Nawet rafinerzy zostali omotani siecią pajęczą — mimo że mają odrębny swój Związek i stale ze sobą prowadzili wojnę, bo podporządkowali się w zupełności boryslawskiej izbie pracodawców.

Zamieszczanie tendencyjnych telegramów w pismach zdąża celowo do tego, by wobec opinii publicznej uchodzić za dobroczyńców robotników i aby uprawianą nieczną robotę zatuszować. Jednak tej sprawy dopilnujemy i społeczeństwo o tych awanturnych występach będziemy dokładnie informowali. Jeżeli w przeciągu dwóch dni nie będzie cała sprawa w zupełności wyjaśniona — wybuch strejku w całym Zagłębiu naftowym i przemyśle rafineryjnym jest nieunikniony.

—000—

Z Kałusza.

Komu dziś ufać! Robotnicy saliniarni w Kałuszu, jako pracujący w Zakładzie państwowym, mieli przez byłego rząd austr. zabezpieczoną ciągłość pracy a po 30-tu pełnych wysłużonych latach przechodzili w stały stan spoczynku, otrzymując ustaloną tak zw. prowizję. W ciągu pracy mieli zabezpieczenie na wypadek choroby, kaleczeń i t. d. Rodziny ich tj. żony i dzieci ci nwały również pełne zabezpieczenie, gdyż na wypadek śmierci robotnika, pozostała wdowa z dziećmi pobierała również prowizję.

Rząd polski przyznanych praw w niczem nie zmienił, nie ukroił, bo i owszem dotychczas do odpowiednio do dzisiejszych potrzeb podnosił płacę i prowizję. Ale to było dotychczas.

Z dniem 1-go kwietnia br. rząd wydzierżawił salinę prywatnemu towarzystwu — a jak fama głosi — robotnicy bez względu na ilość spędzonych lat służby i stan zdrowia mają być sprowizjonowani i puszczeni na zieloną trawę, bo wydzierżawiającemu salinę towarzystwu daje się wolną rękę w przyjęciu byłych robotników. I tu właśnie zaczyna się tragedia rodzin robotniczych. Człowiek, który pracował w salinie 10, 15, 20 i kilka lat zostaje przymusowo sprowizjonowany, odsunięty od swego warsztatu pracy, zmuszony na starsze lata szukać znowu gdzieś pracy, zaczynać od początku, gdy młode siły stracił w służbie dla rządu. Dzisiejsza prowizja robotnika jest tak śmiesznie małą, że jednostka za to nie wyżyje — a coż dopiero z liczniejszą rodziną.

A przecież nawet w koniecznym (?) wypadku wydzierżawienia saliny, rząd miał możność obowiązek zabezpieczyć nabyte i zdobyte już prawa robotników i ich rodzin. Tego najprymitywniejsza sprawiedliwość wymaga! — a nie stwarzać znowu pozór, że rząd jest pierwszym, który nie dotrzymuje zobowiązań, gwałtem nabyte już dawno prawa robotników, stwarza niepotrzebnie niezadowolonych, rozumiejących swoją krzywdę, wywołuje ogólne oburzenie i wrzenie, podrywa wiarę w sprawiedliwość, urabia dla siebie wrogów, — co chyba nie leży w interesie obojga państwa i dla kogo się to wszystko robi?

Jest w tej salinie kilku pracowników kancelaryjnych, którzy najmniej od 10 do 20 lat mają za sobą służbę. Siły wyrobione. Już rząd austr. zrozumiał potrzebę ich mianowania i to zapoczątkował. Rząd polski mianował urzędnikami w różnych swoich instytucjach nawet najmłodsze siły, zapomniawszy o takich pracownikach salinarnych.

Gdy zaś ci wyzyskiwani i ciągle pomijani sami się o to upomnieli, przyznano im zupełną słuszność i obceywano w kilku tygodniach sprawę pomyślnie załatwić, krzywdę naprawić. Tymczasem, był to naj-

zwyklejszy wybieg, czyste kłamstwo! Miesiące minęły a załatwienia nie ma!

Przychodzi się do przekonania, że dziś nie ma zwierzchnika, nie ma człowieka, któremu by ufać, wierzyć można — gdyby nawet z wysokości swego urzędowego stanowiska sypał zapewnieniami. Dziś wszyscy i wszędzie kłamią! Cóż więc dziwnego, że wjary nie ma, a niezadowolone i rozgoryczone ludzi rośnie.

Jest w szpitalu kałuskim lekarz dr. J. Człowiek starszy, ma opinię bardzo zdolnego lekarza. Cóż z tego, gdy z jego pomocy lekarskiej nikt korzystać nie może. Stale odmawia wszystkim swej pomocy, nawet bez względu na wysokość dawanego honorarium. W ostateczności, gdyby pan ten zupełnie prywatnie praktykował, możnaby mieć dla jego postępowania jakie wyrozumienie, ale o ile zajmuje stanowisko prymariusza szpitala powszechnego, gdzie ludność — a przedewszystkiem uboga, szuka pomocy lekarskiej, stanowczo nie można się zgodzić na lekceważenie przez niego leżących pomocy. A nawet chorzy w szpitalu cierpią przez to samo. Wogóle stosunki w szpitalu kałuskim, aż wołają o rychłą sanację.

Odszwator.

—000—

ZE SPORTU. Walne zgromadzenie polskiego Związku lekko - atletycznego odbyło się we Lwowie 13 marca b. r. Obecni byli reprezentanci klubów: „Czarni“, „Pogoń“, „Lechia“, Z. K. S. i „Polonia“ (Warszawa).

Wybrano zarząd na rok 1921 w składzie: prezes p. Tadeusz Kuchar, wiceprezesi p. Edward Jakubowicz i p. Tad. Dregiewicz, sekretarz p. Leszek Pawłowski, skarbnik p. Zimmerman, członkowie: Zieliński Stanisław, Lapięro Henryk, Wondraszek Witold, Bajgel Jakób — wszyscy ze Lwowa; p. Loth Stefan i p. Szeroda Waldyśław z Warszawy; kpt. Figna z Krakowa i p. Baran Jan z Poznania.

Pierwsze zgromadzenie zarządu P. Z. L. A. odbędzie się dnia 17 kwietnia we Lwowie, o godz. 10 przed południem w kawiarni „Renaisance“.

Wszelką korespondencję do P. Z. L. A. skierowywać pod adresem: por. Leszek Pawłowski, Lwów, ul. Dwernickiego 24.

—000—

ZE STREJKU GÓRNIKÓW W ANGLII.

LONDYN, 8. 4. (Pał.) Izba gmin przyjęła wyjątkowe zarządzenia rządu angielskiego, dotyczące konfliktu z górnikami, L. George oświadczył, że wiele kopalń jest poważnie uszkodzonych.

—000—

OCŁOSZENIA.

SADZONKI różnokolorowych irysów do nabycia ul. Uboz 3, Lwów.

ZAGUBIŁ się pies młody mały biały o czarnych plamach w okolicy Pucl. Znalazcy 600 mk. nagrody HAY, Złódzka 27.

WYROBY z pył marmurowych poleca pracownia Kornela Żelazkiewicza Lwów, ul. Uboz 3.

KOZA do sprzedania. — Wiadomość Wólecka 24 B Tryszakowa, żona konduktora.

DOM z wolnym mieszkaniem kupię. — Zgłoszenia listowne pod „Dobry interes“ do administracji „Dziennika Ludowego“.

PARCELE dwafrontową 200 □ sążni sprzedam. Wiadomość pod S. K. a ministracya „Dziennika Lud.“.

ST. MAJSIĘK KOTLARSKI do budowy kotłów, z kilkuletnią praktyką zagraniczną i krajową specjalnie przy kotłach rafinerji nafty przyjmie posadę. Zgłoszenia pod „Kotlarz“ do biura ogłoszeń, Feliksa Stamera, Kraków, Grodzka 13.

MASZYNISTĘ do tartaku w Sknłowej poszukuje Michał Better, Lwów, Lenartowicza 23/2.

POSZUKUJĘ zdolnych zakleciarek (raz zdolnych panien do krawieczyny — pracownia krawiecka Murarska 33 parter.

FRYZYERSKI Zakład kupię natychmiast. Prowincya nie wykluczona. Zgłoszenia MARODE Lwów, ul. Kołtąja 5/II. p.

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia i pralnia chemiczna Maryi Zduńczyk i Jana Gawrońskiego o. Lwów, Króla Leszczyńskiego 9. — przystanek tramwajów K-D i Ł-D koło kościoła św. Elżbiety — przyjmuje wszelką garderobę do farbowania i chemicznego czyszczenia.

JEDNEGO woźnicy i jednego pomocnika do wozu poszukuje biuro spedycyjne S. Chwał Lwów Stoleczna 3. Obie posady natychmiast do objęcia. Zgłoszenia przyjmuj się w biurze.

KAMIENIE młyńskie Walce, Gatry, Perlaki, Turpiny, Motory wszelkiego rodzaju Lokomobile, Gatry, poleca „PILOT“ Lwów, Batorego 4.

PIŁOJU z kuchnią lub bez, ewent. przy rodzinie poszukuje. — Zgłoszenia pod „Pokój“ do Administracji

MOTOR Diesel 25 koni używany okazjnie do sprzedania, nie za 2 2116-10 miesiące „Pilot“ Lwów, Batorego 4.

DO SZYCIA BLUZEK batystowych angażuje zdolne i wydane siły. ERB, Słowackiego 16. — Zgłoszenia a między 1-3.

USZCZELNIENIA (pakunki) azbestowe; konopne, bawełnane impregnowane, olejowane grafitowane, ceny konkurencyjne, „Pilot“ Lwów Batorego 4.

MASZYNA parowa stojąca nowa 52 HP normy nych okazjnie do sprzedania „Pilot“ Lwów, Batorego 4.

POZUKUJĘ panien do szycia na maszynie, oddam też robotę do domu. Zgłoszenia Ora Nowy Świat 6, II piętro.

BUCIKI DAMSKIE Nr. 27 okazjnie do sprzedania. Wiadomość w administracji „Dziennika Lud.“.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista dr. FRISCH, ulica Wałowa 21. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsau tylko przedpołudniem.

Zakład dentystyczno-techniczny

na prowincyi w mieście powiatowem do wydzierżawienia. Listowne zgłoszenia pod „Zkład“ do Biura ogłoszeń Schere a Pasaż Hausmana 9.

FABRYKA „METAL“

Lwów-Lewandówka 2204 przyjmie natychmiast na korzystnych warunkach kilku ślusarzy i kilku pomocników maszynowych. Tylko pierwszorzędni refektanci zechcą się zgłosić w biurze Dyrekcji Lwów, ul. Z. charywelcza 5 między 10 a 11-tą przedpołudniem, codziennie lub w niedzielę o 10-tą rano.

Zadajcie

EUKOS

Najprzedniejszy

łuszcz roślinny

HERBATY chińskie i angielskie ze świeżego zbioru w najprzedniejszych gatunkach

poleca

1404

HANDEL HERBATY I KAWY

EDMUNDA RIEDLA

we Lwowie, ul. Rutowskiego 8.

Wszędzie do nabycia! Biuro zamówień, Kollataja 7, II. p.

Zawiadomienie.

2106

Zawiadamiamy P. T. Pałacay, jako zwoleńników naszych wyrobów tutek i bibutek do papierosów, — że rozpoczęliśmy oboonie fabrykację tutek pod nazwą:

„Solali-Specialite“,

które zawierają połwojną zatyczkę waty i są wyrabiane z najlepszej bibutki tak, że pod względem jakości, jak i wyglądu nadwoją P. T. Pałacay.

Tutki do papierosów „SOLALI-SPECIALITE“ są higieniczne.

„SOLALI“

PROMIEN

PROMIEN
PROMIEN
PROMIEN
PROMIEN

Prawdziwe *véritable combustible* t. zw. egipskie

TUTKI I BIBUTKI CYGARETOWE przedwojennej jakości

5%

na rzecz Towarzystwa
Szkół Ludowej

BACNOŚĆ! Oszuści wypełniają próżne pudełka lufkami. Prawdziwe, gdy bez przerwania banderoli T. S. L. pudełko otworzyć nie można!

Fabryka: Lwów, Sakramentek 16

DRUKARNIA

LUDOWEGO SPÓŁDZIELCZEGO TOWARZYSTWA WYDAWNICZEGO

W ŁWOWIE, LEONA SAPIEKY 77

WYKONUJE

WSZELKIE PRACE W ZAKRES

DRUKARSTWA WCHODZĄCE. JAK

BROSZURY, DZIELA, TABELI,

SPRAWOZDANIA, AFISZE, DRUKI

KUPIECKIE, CENNIKI i t. p.

SZYBKO I PO CENACH UMIARKOWANYCH.

Młyn w Rawie Ruskiej

przyjmie zaraz pod korzystnymi warunkami maszynistę do motoru ssąco-gazowego firmy LANGEN WOLF opalony drzewem.

Zgłosić się można na miejscu lub u właściciela Jakóba Landaua Lwów, Sykstuska 31. Reflektuje się tylko na się obeznaną z pędzeniem motoru drzewem. 63-1

Kosy, sierpy, osetki,

widły, łopaty, łańcuchy, pily, siewki, mlechy kowalskie, papą, gwoździe, artykuły techniczne, wagi decymalne i balansowe, ule słowiańskie i amerykańskie

2122 poleca HANDEL ŻELAZA **M. KIERSKI** — we LWOWIE — Pasaż Mikolaszna

Motory „Diesel“ 20 i 50 HP

Garbitury miedziane Maszyny i narzędzia do obróbki drewna Maszyny i narzędzia do obróbki metali. Wszelkie inne maszyny i artykuły żelazne poleca hartownie i detalicznie **A. M. KIERSKI i Ska** z ogr. odp. 2282 Lwów, ul. Kopernika 4. Na żądanie wysyła się cenniki.

DRUKARNIA A. GOLDMANA WE LWOWIE, SYKSTUSKA 19 poleca się do szybkiego układu na maszynach do składania zupełnie nowymi czcionkami wszelkich czasopism, dzieł, broszur, katalogów, cenników i t. d. które drukuje starannie na maszynach płaskich i rotacyjnych

Inserujcie w Dzienniku Ludowym

Redzinki, migdaly, orzechy, ryż, mak, sliwki i krupy poleca handel wia i delikatesów **Józefa Musila** Batorego 32.

Mydło! do golenia przedwojenne oraz mydło toaletowe po zadziwiająco niskich cenach. — — — **FARBY DO MATERYI.** Prawdziwy „Sidal“ do czyszczenia metali. „ZORNA“ pasty do obuwia 25 Mk. pudełko. **PROSZEK PRZECIWIW OWADOM** poleca Dom handlowy **S. FEDEKA** LWÓW, UL. SYKSTUSKA 7. 1453

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. MICHAŁ SALPETER** 61-3 Sykstuska 17, ord. od 8-9 i od 12-6.